

Oświadczenie

W reakcji na samorządową konferencję prasową w dniu 4 sierpnia 2021 r. rzecznik rządu podał do wiadomości **zmanipulowane dane o wzroście przychodów samorządów z podatku PIT „dzięki rządowi PiS”**. Udział samorządów w podatku PIT, najbardziej stabilnej daninie publicznej, został ustalony w roku 2003 na poziomie adekwatnym do zakresu realizowanych przez gminy, powiaty i województwa zadań.

Idea oparcia zasilania finansowego samorządów na udziale w podatku PIT zakładała, że zarówno rząd jak i samorządy (do których wpływy z podatku PIT trafiają w przybliżeniu w równych częściach), będą solidarnie korzystały z korzystnej koniunktury podczas jej trwania, albo wspólnie zmagaly się z niekorzystną sytuacją w latach dekoniunktury.

Prawda w tym zakresie przedstawia się następująco:

1. Dochody samorządów z ich udziału w podatku PIT **rosły nieprzerwanie od roku 2010** i były wynikiem korzystnej koniunktury gospodarczej.
2. Wzrost ten został zahamowany w wyniku przyjętych przez obecny rząd w roku 2019 zmian w podatku PIT. **W 2020 r. nastąpił spadek dochodów samorządów z PIT o blisko 2%, wyłącznie na skutek zmian w ustawie.**
3. Podane **przez rząd** w ocenie skutków regulacji projektu ustawy realizującej tzw. „Polski ład” w podatku PIT dane wskazują, że w wyniku jej wprowadzenia wpływy samorządów z ich udziałów w podatku PIT **spadną o 26,8%**, to znaczy **o 15,37 mld zł w roku 2022**, a w ciągu 10 lat – o **154 mld zł**.

Dodatkowo trzeba podkreślić, że w wyniku prowadzonej przez obecny rząd polityki gospodarczej, której skutkiem jest m.in. raptowny wzrost inflacji, nastąpił:

- wielki wzrost bieżących kosztów obsługi mieszkańców przez samorządy (energia, materiały i usługi, koszty pracy), dwukrotnie wyższy niż wzrost dochodów bieżących (tzn. tych, z których muszą one być opłacone);

- narastające niedofinansowanie oświaty (wzrost subwencji nie pokrywa nawet kosztów kolejnych podwyżek płac; w latach 2010-15 subwencja pokrywała 62-64% kosztów oświaty, a w latach 2018-20 – już tylko 55-57%).

Pieniądze dla samorządów, głównie unijne, które rząd szumnie zapowiada w swoim programie, nie stanowią w najmniejszym stopniu uzupełnienia tych ubytków. Mają bowiem być przyznawane uznaniowo, według niejasnych kryteriów i **nie będą mogły być przeznaczane na wydatki bieżące, czyli na zapewnienie obywatelom przysługujących im świadczeń i egzystencjalnych usług**.

W załączeniu, w uzupełnieniu wypowiedzi rzecznika rządu, kilka danych o rzeczywistych skutkach rządów PiS dla finansów JST, wyliczonych na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Poznań, 4 sierpnia 2020 r.

(-) *Andrzej Porawski*
dyrektor Biura ZMP